

Les plomes

(ALDC, VI, 1454. Les plomes)

Ploma (s. XIII), ‘excrecència que cobreix el cos dels ocells’, deriva del llat. PLŪMA, amb una ū que, en contacte amb una *m*, ha donat [o], com BRŪMA > *broma*, FLŪMEN > ant. *flo*m; var. *ploma* 89, 90, 99, amb palatalització de L- pròpia del rib., com CLAVEM > *cllau*, FLORARE > *pllorar*, vocalitzada en [j], *pioma* 106, com ha passat en it. (*piuma*, *chiave*), i *proma* 85, amb rotacisme de L-, característic de l’alg. *Pluma*, amb la var. ponentina *pluma* 87, 93, 94, 100, 102, 115, 118, presenta una [u] que en ross. (1, 2, 4-9, 11, 13)

és resultat del canvi de [o] tònica en [u] propi d’aquest dialecte (*canç*[‘o] > *canç*[‘u], *ag*[o]st > *ag*[u]st), però que a la resta d’isoglosses podria ser d’influència cast. per atracció de *pl*[u]ma ‘estri per a escriure’ (veg. mapa 789). Tanmateix, en alguns escriptors valencians dels s. XV-XVI apareix *pluma* que, si no és imputable a castellanisme, seria degut a cultisme.

Ploma és l’únic mot normatiu des del *DO*rt, 1917; “*pluma*, a condemnar sense pal·liatiu” (*DECat*).

